

DEBAT

Sproget i fagbilaget: Kejserens nye klæder

Af Carlo Grevy, Handelshøjskolen i Århus & Anna Vibeke Lindø, Odense Universitet

I et svar til vores artikel i sidste nummer af *Dansk Noter* skriver fagkonsulent Benedicte Kieler, at hun ikke forstår vores ræsonnement. Derfor vil vi gerne kort svare ved at præcisere vores vurdering af undervisningsbekendtgørelsen 1999.

Vi vurderer fortsat, at der består et grelt misforhold mellem påberåbt intention og realitet: det fremhæves nok, at kernen i dansk er sproget (jf. fagbilaget), men det sproglige aspekt er reelt reduceret. Også til langt mindre end den i forvejen beskedne fjerdedel, det tildeles. I denne fjerdedel indeholdes alt skriftligt arbejde, som er noget ganske andet end det, vi forstår ved sprogligt arbejde. Vi mener derfor ikke, at det kan lade sig gøre inden for den tid, der lades tilbage til sproglig refleksion, at give elever og lærere mulighed for at etablere en sprogteoretisk referenceramme, der indfrier målsætningerne. Hvor det gamle fagbilag stillede sproget svagt, gør det nye blot situationen værre. Ikke mindst, fordi det instrumentaliserede sprogsyn bibeholdes. Det er der ingen undskyld-

ning for, selv om fagbilaget "kun" er en revision! Det er nemlig først og fremmest sprogopfattelsen, der behøver en revision. Det, at eleverne tilegner sig skrivefærdigheder og udarbejder en danskopgave valgt inden for hele danskfagets genstandsfelt, kan dog ikke med rimelighed betragtes som specifikt dansksprogligt.

Vi ved, at mange nuværende og kommende gymnasielærere ønsker at få

dansk sprog ind i klasselokalet. Karen Marie Gjørup (*Dansk Noter* 1, 1999) foreslår sproglige discipliner som fonetik, grammatik, semantik, dialektologi, sproghistorie, sprogpsykologi og sociolingvistik. Se også forslagene Lindø (1995), Grevy (1997a) og Grevy (1997b). Vi vil gerne fremhæve ESA (1995), hvor fagkonsulenten for dansk i handelsgymnasiet var med til at udarbejde en række konkrete og fortræffelige forslag i forbindelse med indførelsen af sprogligt emne dér.

I forlængelse af disse forslag vil vi gerne spørge fagkonsulenten: 1) hvordan fordeler opgivelserne sig på sprog og litteratur? og 2) hvordan sikres det, at det sproglige, som siges at være så centralt og grundlæggende, også inddrages som et grundlæggende element i faget?

For os ser det desværre sådan ud, at sproget i fagbilaget får sådanne klæder på, at alt ser tilforladeligt ud: her er anprisninger af sproget, erkendelsen, den historiske opmærksomhed osv. osv. "Ja, er det ikke magnifique!", sagde de skikkelige embedsmænd... "Men han

har jo ikke noget på", sagde et lille barn.

Vi har et forslag. Hvorfor ikke omdøbe danskfaget i det almene gymnasium? Kald faget litteratur. Så stikker man i hvert fald ikke folk blå i øjnene.

Helst ser vi naturligvis, at de højere læreranstalter, gymnasieskolerne og Dansk lærerforeningen nu indleder konstruktive og frugtbare debatter om faget her på grænsen til årtusindskiftet. Og vi ser gerne, at det sker i en ånd, som inddrager såvel de litterære som de sproglige aspekter af danskfaget.

Referencer

ESA 1995 - Erhvervsskoleafdelingens håndbogshæfte nr. 2: *Råd og vink om dansk på hhx*

Grevy, Carlo (1997a): "Når samtalen kommer i fokus - om hvad vi skal med det sproglige emne"; i: *HS-Dansk* nr. 67, 1997, Dansk lærerforeningen, s. 39-48

Grevy, Carlo (1997b): "Det sproglige emne i gymnasiet: en odysse - om diskurser, metaforer og grammatik"; i: *Sproglig opdagelse, sproglig opdragelse*. Fællesskrift nr. 2, 1997, Dansk lærerforeningen, s. 29-34

Lindø, Anna Vibeke: "Metaforer - ikke kun et stilistisk træk!"; i: *HS-Dansk* 59, 1995, Dansk lærerforeningen, s. 7-11.